

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KESKI-UUDENMAAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026- 2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän (myöhemmin Keuda) on käynyt laajasti vuoropuhelua ja neuvotteluja. Keskeisimpinä toimijoina ovat olleet Keudan jäsenkunnat (7), työllisyysalueet (2), hyvinvointialueet (3), kehitysyhtiöt (2) ja KUUMA-seutu liikelaitos. Keuda ja jäsenkunnat ovat laatineet strategiset kumppanuussopimukset, joiden keskeisiä tavoitteita toteutetaan osana kokeilua. Keuda on käynyt laajasti vuoropuhelua strategisten työelämäkumppaneidensa kanssa (28 UNIIKKI-kumppania). Helsingin seudun kauppakamarin Ennakointikamari on keskeinen taho osaamistarpeiden ennakoitiedon tuottajana.

Keuda on sopinut koulutusyhteistyöstä Hyria koulutus Oy:n (myöhemmin Hyria), Careeria Oy:n (myöhemmin Careeria), Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän (myöhemmin Salpaus), Koulutuskuntayhtymä Tavastian (myöhemmin Tavastia), Live-säätiö sr:n (myöhemmin Live) ja Ammattiopisto Spesia Oy:n (myöhemmin Spesia) kanssa. Laurea ammattikorkeakoulun ja muiden Uudenmaan alueen ammattikorkeakoulujen kanssa on käyty keskustelua väyläopintojen edistämisestä. Kymmenen suurimman ammatillisen koulutuksen järjestäjän TOP10-verkoston kanssa Keuda on sopinut yhteisistä tavoitteista kokeilussa. Tampereen yliopiston, Tampereen ammattikorkeakoulun (myöhemmin TAMK) ja ammatillisen opettajakorkeakoulun sekä HAMK ammatillisen opettajakorkeakoulun kanssa on neuvoteltu henkilöstön osaamisen kehittämistä. Yhteistyö Uudenmaan alueen toiminnanohjauksen kokeiluun valittujen koulutuksen järjestäjien kesken on aloitettu. Tapaamisissa on sovittu yhteistyöstä jatkossa ja miten sitä kehitetään huomioiden myös muut Uudellamaalla toimivat ammatillisen koulutuksen järjestäjät.

2. Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

Fokusoidaan koulutuksen laatuun

- Keuda varmistaa oppivelvollisten tutkinnon suorittamisen.
- Toteutetaan Keski-Uudenmaan alueen vailla toisen asteen tutkintoa oleville 20–29-vuotiaille koulutustakuu.
- Kasvatetaan väyläopintojen suorittajien määrää.
- Parannetaan opiskelijoiden saaman opetuksen ja ohjauksen laatua.

Parannetaan työllisyyttä

- Nostetaan tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja/tai jatko-opintoihin siirtyminen 85 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.
- Kasvatetaan yrittäjiksi työllistyvien opiskelijoiden määrää.

Vahvistetaan hyvinvointia ja osallisuutta

- Keudassa lisätään opiskelijoiden hyvinvointia ja toimintakykyä sekä osallisuutta.
- Vahvistetaan nuorten tulevaisuususkkoa.
- Kehitetään arjen oppilaitosturvallisuutta ja ennaltaehkäiseviä rakenteita yhteistyössä viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

b) Toiminnalliset tavoitteet

- **Opetus, ohjaus ja oppimisen tuki:** Lisätään oppivelvollisille riittävää, saavutettavaa ja yhdenvertaista opetusta, ohjausta ja tukea. Lisätään työelämässä oppimisen määrää. Tarjotaan oikea-aikaista ja yksilöllistä oppimisen tukea sekä vahvistetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin. Lisätään toiminnan vaikuttavuutta tekoälyn avulla.
- **Koulutustason nosto:** Vahvistetaan opiskelijoiden edellytyksiä jatko-opintoihin ja lisätään saavutettavia väyläopintoja. Tuetaan tutkinnon suorittamista erityisesti kolmen keskeisen kohderyhmän osalta: oppivelvolliset, vailla tutkintoa olevat nuoret aikuiset sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaiset.
- **Koulutustarjonta:** Tarjotaan joustavaa, alueen tarpeita vastaavaa ja työllistävää koulutusta. Tuetaan alueen elinvoimaa ja varmistetaan osaavan työvoiman saatavuutta.
- **Tekniikan alat:** Lisätään tekniikan alojen koulutusten vetovoimaa, laatua ja vaikuttavuutta.
- **KeudaWORK+:** Rakennetaan KeudaWORK+ toimintamalli, jolla tuetaan yritysten kasvua ja alueen elinvoimaa sekä vastataan osaajatarpeisiin.
- **Osallisuus ja hyvinvointi:** Lisätään opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia. Kehitetään opiskelutarkeita ja turvallisuutta tukevia rakenteita yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Opetus, ohjaus ja oppimisen tuki:

- Toteutetaan Keudan strategista Pedagogisen ja työelämäyhteistyön ohjelmaa.
- Toteutetaan yhdessä TOP10-verkoston kanssa uudistukset, jotka varmistavat erityisesti oppivelvollisille yhdenvertaisen opetuksen, ohjauksen ja tuen. Tarjotaan oppivelvollisille vähintään 30 tuntia opetusta, ohjausta ja tukea viikossa eri oppimisympäristöissä.
- Lisätään koulutus- ja oppisopimuskoulutuksena hankitun osaamisen määrää 5 prosentilla suhteessa kokonaisopiskelijavuosiin. Kehitetään työpaikalla järjestettävän koulutuksen laatua lisäämällä työelämäprojekteja, tehostamalla työpaikoilla järjestettävän koulutuksen ohjausta ja tukea sekä tarjoamalla opiskelijoille kielitukea myös työpaikoille.
- Toteutetaan näytöistä vähintään 80 % työpaikoilla vuoteen 2029 mennessä.
- Kehitetään ja vahvistetaan matalan kynnyksen ennaltaehkäisevää oppimisen tukea, tukiopetusta ja erityisopetusta. Lisätään Keudan erityisopettajien konsultatiivista työpanosta opetuksen tukena ja opiskelijoiden opintojen etenemisen edistämiseksi.

- Kevennetään opetushenkilöstön työkuormaa automatisoimalla toistuvia ja hallinnollisia prosesseja tekoälyn avulla, jotta henkilöstön työaikaa voidaan siirtää opiskelijakohtaamisiin. Toteutetaan tekoälypilotit, joilla kehitetään Keudan järjestelmiä ja prosesseja sekä vahvistetaan henkilöstön osaamista tekoälyn hyödyntämisessä.

Koulutustason nosto:

- Luodaan edellytyksiä siirtymiseen jatko-opintoihin. Lisätään väyläopiskelijoiden määrää +5 % joka vuosi. Laajennetaan yhteistyökorkeakoulujen (HAMK, Metropolia, XAMK, Laurea, Diak, Humak, Haaga-Helia) kanssa väyläopintomahdollisuuksia siten, että opiskelijoilla on nykyistä yhdenvertaisemmat mahdollisuudet suorittaa opintoja eri korkeakouluissa ja eri aloilla.
- Toteutetaan koulutuksesta putoamisvaarassa oleville oppivelvollisille oppimisen tuen palvelu yhteistyössä Keudan jäsenkuntien oppivelvollisuuden valvontaa toteuttavien toimijoiden ja opiskeluhoillon toimijoiden kanssa. (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus).
- Luodaan Keudan jäsenkuntien kanssa yhteistyömalli, jossa käsitellään oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvät siirtymät ja sovitaan kehittämistoimenpiteistä mm. tiedonsiirto ja oppimisen tuen riittävyys. (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus)
- Rakennetaan tarvelähtöinen palvelutarjonta eri kieli- ja kulttuuritaustaisten opiskelun ja työllistymisen tueksi yhteistyössä Keudan jäsenkuntien maahanmuuttajapalveluiden ja työllisyysalueiden kanssa (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus).
- Mahdollistetaan vailla tutkintoa oleville nuorille (20–29 v.) työttömille, työvoiman ulkopuolella oleville ja työllisille mahdollisuus suorittaa toisen asteen tutkinto (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus). Puolitetaan vailla toisen asteen tutkintoa olevien 20–29-vuotiaiden määrä vuoteen 2029 mennessä.

Koulutustarjonta:

- Kohdennetaan tarjontaa Keudan Hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelman (2024–2027) mukaisesti sitä edelleen kehittäen.
- Vähennetään koulutusta heikosti työllistävillä aloilla ja vahvistetaan koulutusta kasvualoilla Keudan hallitun kasvun ja sopeuttamisen ohjelman 2024–2027 mukaisesti. Kohdennetaan tutkintokoulutusta ja tuoteistetaan lyhyitä osaamiskokonaisuuksia klustereihin, joissa on tarvetta teknologiaosaamiselle sekä vihreän siirtymän, kestävän tuotannon ja energiaratkaisujen osaamiselle.
- Parannetaan jatko-opintoihin ohjautumista ja opiskelijoiden työllistymistä teknisillä aloilla kehittämällä alaan keskittyvää osaamista ja väyläopintoja. Kokonaisuus kehitetään yhteistyössä Hyrian, Tavastian ja HAMK:n kanssa.
- Selvitetään Salpauksen kanssa maatalousalan koulutuksen yhteistyötä oppimisympäristöjen ja tilojen tarkoituksenmukaisen yhteiskäytön osalta. Tavoitteena on vahvistaa maatalousalan koulutuksen elinvoimaisuutta, jatkuvuutta ja vaikuttavuutta osapuolten toiminta-alueilla.

Tekniikan alat:

- Uudenmaan aluetta kehittävät klusterit nojaavat vahvasti tekniikan aloihin, jonka takia vahvistetaan Keudan tekniikan alan koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta toteuttamalla

kokonaisvaltainen kehittämisohjelma, joka vastaa alueen työelämän nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin.

- Kohdennetaan koulutusta uusien teknologioiden, robotiikan, automaation huollon, datakeskustoiminnan, vihreän siirtymän, kestävä tuotannon ja energiaratkaisujen osaamistarpeisiin. Tarjotaan osaamiskokonaisuuksia työelämän tarpeiden mukaisesti tutkintoa lyhyempinä koulutuksina.
- Lisätään kielituetuilla poluilla ja kielitietoisella ohjauksella eri kieli- ja kulttuuritaustaisten mahdollisuuksia opiskella tekniikan aloilla. Lisätään tukea paljon tukea tarvitseville opiskelijoille. Vahvistetaan tekniikan alojen koulutuksen laatua ja pedagogista osaamista toteuttamalla sisäiset pedagogiset katselmukset, ulkoiset pedagogiset arvioinnit sekä työelämäkumppaneiden auditoinnit.
- Käynnistetään Keuda-akatemia (pilottina tekniikan alat), joka mahdollistaa tiimi- ja henkilökohtaiset osaamisen kehittämisen polut henkilöstölle (erityisesti opettajat ja ohjaajat). Akatemian kumppaneina ovat mm. Hämeen ammattikorkeakoulu ja ammatillinen opettajakorkeakoulu sekä Tampereen yliopisto, Tampereen ammattikorkeakoulu ja ammatillinen opettajakorkeakoulu. Kumppaneiden kautta varmistetaan mahdollisuudet rakentaa uudenlaisia polkuja ja yhdistelmiä niin substanssi- kuin pedagogisen osaamisen ja kelpoisuuden osalta.
- Parannetaan teknisten alojen osaavan ja kelpoisen henkilöstön saatavuutta ja kehitetään ko. alojen nykyisen henkilöstön osaamista yhteistyössä Hyrian kanssa. Lisäksi parannetaan teknisillä aloilla oppimisprosessin laatua ja lisätään ko. aloilla työelämässä tapahtuvaa oppimista.
- Vahvistetaan innovaatio- ja oppimisympäristöjä luomalla yhteinen alueen pk-yritysten kokonaisuus, joka tuo Keudan, kunnat, työllisyysalueet, yritykset ja alueelliset elinkeinokumppanit yhteen. Toiminnalla vahvistetaan alueen osaamis- ja innovaatiokyvykkyyttä sekä rakennetaan yhteiskäyttöisiä tiloja ja laitteita kokeiluihin, kehittämistyöhön ja osaamisen vahvistamiseen. Samalla pilotoidaan (T)KI-toimintaa kasvuyritysten kehittymisen tueksi. (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus).

KeudaWORK+:

- Rakennetaan prosessit ja rakenteet opiskelijoiden ja työpaikkojen kohtaamiseen. Tarjotaan opiskelijoille uraohjausta ja työhönvalmennusta. Lanseerataan kaikille osaamispalveluille työelämävalmentajat, joiden tehtävänä on tukea koulutustyöpaikkojen löytämistä sekä työllistymistä. Hyödynnetään opiskelijoiden ja työpaikkojen kohtauttamisessa tekoälyratkaisuja.
- Vahvistetaan Keudaa yrittäjyyttä tukevana oppilaitoksena ja rakennetaan toimintamalli, jossa kaikista tutkinnoista saa yrittäjyysvalmiuksia. Järjestetään yrittäjyyskasvatusta jokaiselle oppivelvolliselle. Keudan oppilaitoksen oppimisympäristöissä tarjotaan opiskelijoille vahva käytännön tuki myös yritystoiminnan aloitukseen asiakasprofiileittain.
- Kartoitetaan alueen yritysten osaaaja- ja osaamistarpeet (piilotyöpaikat) työllisyysalueiden, kuntien ja kehittämissyhtiöiden kanssa alueen työllisyyden ekosysteeminä. (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus)
- Määritellään Keudan jäsenkuntien ja Keudan hankintoihin työllistämisehto sekä koulutus- ja oppisopimuspaikkojen tarjoamiseksi opiskelijoille (Keudan ja kuntien strateginen kumppanuussopimus)

- Rakennetaan yhdessä Hyrian kanssa koulutustarjontaa sekä opinto- ja työllistymisohjausta, joka kohdennetaan Keski-Uudenmaan työllisyysalueen vailla tutkintoa oleville aikuisille (erityisesti eri kieli- ja kulttuuritaustaiset) ja ilman työtä oleville vastavalmistuneille nuorille. Lisäksi kehitetään Hyrian kanssa uutta polkua vailla tutkintoa olevien työttömien ohjaamiseksi koulutuksen avulla töihin.

Osallisuus ja hyvinvointi:

- Kehitetään opiskelijoiden opiskeluvalmiuksien vahvistamiseksi pedagogiikkaa, joka lisää opiskelijoiden tulevaisuususkoa, motivaatiota ja osallisuutta.
- Kehitetään opiskelupäivien rakenteita siten, että ne vahvistavat arjen hallintaa, edistävät yhteisöllisyyttä ja liikunnallista elämäntapaa sekä tukevat opiskelijoiden hyvinvointia ja turvallista arkea.
- Vahvistetaan monikulttuurisuutta huomioivaa ohjausosaamista ja varmistetaan vieraskielisille opiskelijoille ohjauksen saavutettavuutta.
- Vahvistetaan opiskelijoiden aitoja vaikuttamismahdollisuuksia kehittämällä opiskelijakunta KUOMAN toimintaa. Otetaan opiskelijoiden osallistava budjetointi osaksi kuntayhtymän talousarvioprosessia.
- Vähennetään keskeyttämisistä, vahvistetaan osallisuutta ja ennaltaehkäistään ei-toivottua käyttäytymistä (ml. nuorisorikollisuus) luomalla uudenlainen yhteistyömalli alueellisten viranomaisten (Itä-Uudenmaan poliisi, jäsenkunnat) ja järjestöjen (nuorisojärjestöt, urheilujärjestöt, maahanmuuttajajärjestöt) kanssa. Vahvistetaan henkilöstön valmiuksia tunnistaa riskikäyttäytymistä ja ohjata opiskelijat oikea-aikaisen tuen piiriin yhtenäisten toimintamallien mukaisesti.
- Vahvistetaan opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia lisäämällä henkilökohtaisen resilienssin ja häiriötilanteissa toimimisen valmiuksia sekä oman toimintakyvyn ylläpitämistä.

3. Järjestämisluvan opiskelijavuosien enimmäismäärä

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien enimmäismäärä on strategiakaudella 3517. Sopimuksen täytäntöönpanon ehtona on, että opetusministeri tulee päättämään kokeiluluvan opiskelijavuosien enimmäismäärästä tämän sopimuksen mukaisesti.

4. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026-2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027-2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Koulutustason nosto (alle 30 v. koulutustakuun toteuttaminen)	40 000	20 000	20 000	20 000	100 000
Koulutustarjonta (koulutusten ja väyläopintojen kehittäminen)	20 000	20 000	15 000	5000	60 000
Tekniikan alat (mm. tekniikan alojen kehittäminen, pedagogisen laadun parantaminen ja keskeyttämisen vähentäminen)	165 000	255 000	260 000	270 000	950 000
KeudaWORK+ (työllisyyden edistäminen, yrittäjyyskasvatuksen laajentaminen)	140 000	105 000	105 000	105 000	455 000
Osallisuus ja hyvinvointi (hyvinvoinnin kehittäminen)	135 000	100 000	100 000	100 000	435 000
YHTEENSÄ €	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

5. Seuranta

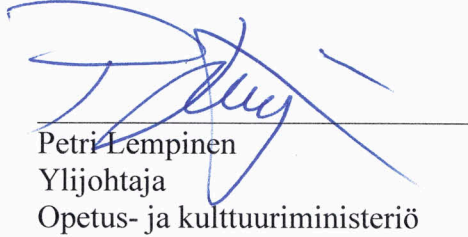
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

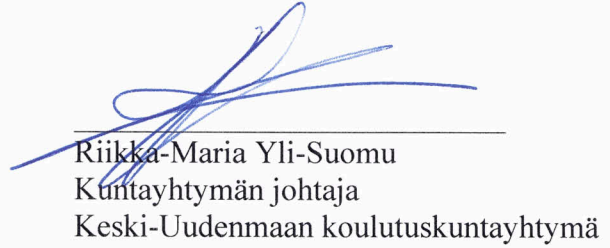
Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–5.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Riikka-Maria Yli-Suomi
Kuntayhtymän johtaja
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä